

Zebra eraikinak

ULA IRURETAGOIENA

Etxebizitza eraikin batek zinta beltz eta zuriekin osatzen du bere fatxada. Deskribapen honek gertuko etxebizitza bloke baten irudia ekartzen digu denoi gogora, berdin dio Hego Euskal Herrikoa izan edo espainiarra. Hainbeste ugaritu dira halakoak, ezen “zebra eraikina” ezizenarekin bataiatu dituela publikoak. Etxebizitza promozio askoren irudi erakargarria omen da zuri-beltzeko marraduna, eta salmenta marka gisa erabiltzen ari dira higiezin marketinekoak, moderno itxura eraikitzeko. Arkitekturarik ez, eta sinatzen duen arkitektoa arkitektura egin gabe eraikitzen, sustatzailearen morroi.

Zebra eraikinena ez da soilik auzi estetikoak, etxebizitza eraikuntzaren beste drama baten erakusle ere bada. Modu azkarrean eraikitzeko estilo bat da. Eta horren ondoren dator eraikuntzaren kalitate konstruktiboaren maila baxua, etxebizitzaren garestitzeari beste egoera larri bat gaineratuz. Etxebizitza politikak etxebizitza berriak behar direla diotenez, etxebizitzak txurroen makinarian sartu dira. Eta etxebizitza-sustatzaileen diru-goseak mugarik ez duenez, arkitekturan aurrezten den bezala, eraikuntza-epeetan ere murrizketak egiten dira. Inklusio administrazioak goraipatzen du etxebizitza eraikin baten eraikuntza epe azkarra, lan on baten parametro bat bailitzan. Eraikuntzan gabiltzanok ondo dakigu zer esan nahi duen eraikuntza-epeen laburtzea: espazioen kalitatea beharrezko modu esponontzialean eta eraikuntzako langileen lan baldintzen prekarizazioa (migratzaile askoren ogibidea). Eraikuntza lan onak denbora behar du, arkitekturaren helburuak zehazteko testuinguru eta erabilera jakin baterako, diseinua garatzeko ondoren, eta eraikitzeko.

Inoiz ez da hainbeste eraiki hain material kalitate txarrekin. Zentzugabeko prezioak ordaintzen ari gara inoiz baino kalitate txarragoko etxebizitzengatik. Baina eraikuntza-arazoak ez dira epe laburrean etorriko; etorkizuneko belaunaldiak aurre egin beharko diote etxebizitza parke eskas honen oinordetzari. ●

Oraingoz ez, baina geroz eta hurbilago

JENOFA BERTHOKOIRIGOIN

Interes osoa zuen RN eskuin muturrak urriaren 16ko zentsura mozioaren gailentzean: zentsura pasaz gero, Macronek abisatua zuen Legebiltzarra desegin eta hauteskundeak bideratuko zituela. Egoera ezin hobea, duela urte bat egindako indar erakusketa berresteko. Iazko ekainaren 9an Legebiltzarra desegin zuen Macronek eta lehen aldikoz atera zen garaile Marine Le Penen alderdia, botoen %33 lorturik (bidea moztu zitzaion, ordea, bigarren itzulirako RNren parekoarentzat bozkatzeko manua eman zelako ezker muturretik hasi eta eskuinera arte). Garaipena ekarriko zion urrezko plater gisa zeukan zentsura mozio hori eskuin muturrak: ezkerre erabat zatituta, Macron ere bakartuta eta LR eskuin tradizionala ere indargabetuta, baina macronisten ondoren bizirauten. Paisaia politiko horretan nola ez zituen nahiko huteskunde horiek?

Baina ez da nagusitu zentsura mozioaren aldeko olatua, hemezortzi botorengatik: 271 diputatuk bozkatu dute LFI Frantzia Intsumisoaren zentsura mozioaren alde, eta 289 ziren behar Sébastien Lecornuren gobernuaren erorarazteko. PS Alderdi Sozialistari esker segitzen du –oraingoz– zutik Macronen inguruak. Erretretan erreforma 2027ko presidentzialak arte indargabetzeko eta Konstituzio 49,3 artikulua ez baliatzeko bermeak lorturik, ez zentsuratzeko ardura hartu zuen PSk –zazpi diputatuk desobeditu diote alderdiari, tartean, talde parlamentario horren parte den Peio Dufau abertzaleak–.

Bozketa egin bezain laster, “anti-sistema alderdi” gisa aurkeztu zuen bere burua RNk. Beste behin “anti-sistema”. Alta, bozketei begiratuz gero, datuak argiki mintzo dira: gobernuak aurkezturiko lege proiektuen %90en alde bozkatu du. “Vendus!” [“salduak!”] oihu artean hitza hartu zuen Laurent Baumel sozialistak. RN diputatuak zebiltzan oihuka, baita ezker muturreko LFI Frantzia Intsumisoako diputatuak ere. Hori da urriaren 16ko bozketaren beste ondorioa: ezkerre inoiz baino zatituagoa ageri dela. Gobernuak zutik atxikitzea bezainbat, PSren babesarekin lortu dute ezkerre bateraezin gisa azaltzea. Duela urte bat ezkerretik osaturiko Fronte Herriar Berriaren batasuna irudikatzea nekeza zaigu gaur egun. Iaz ere zaila zen horretan sinestea, baina lortu zuten, RNren arriskuaz kontziente. Ezkerrean ilusio handia sortu zuen fronte horrek, baina laster agertu zitzaizkion arrakalak, eta gaurko egunean erabat apurtuta dago.

Ikusteke dago nola aitzinatuko den Lecornuren gobernuak. Dena dela, argi gelditzen ari da kosta ahala kosta ari dela Macron 2027ko presidentzialetara heldu nahian. Eta urrats guziz RNri indar gehiago ematen dabil. ●